

težištima, naročito art., kao i pojačanom izgradnjom položaja i zaprečavanja.

K-t. Jugoistoka (K-da GrA »F«)

Ia, str. pov. br. 5702/44

od 23. 10. 44. 13.06 časova

Nač. št., I. A. Zelmajer, gen. št. pukovnik

Za tačnost:

Zelmajer

gen. št[abni] pukovnik

BR. 162

NAREĐENJE KOMANDE GRUPE ARMIIJA »E« OD 24. OKTOBRA 1944. KOMANDI 2. OKLOPNE ARMIIJE ZA PREFORMIRANJE 21. SS-BRDSKE DIVIZIJE »SKENDERBEG« U PUKOVSKU GRUPU »SKENDERBEG«¹

STROGO POVERLJIVO

pril. 241

SSD

4 prim.

4. prim.

Ia Komanda Grupe armija »E« Prim.: 24. okt. 1944 Ia/KTB Br. str. pov. 3999 Prim. Pril.: Obradivač	
	T10/24

²

Telegram

K-di XXI brd. AK
SS-div. »Skenderbeg«

Prihvatnom štabu
Hese-Vortman³

kao dopis:

O Qu.

Ila/b.

KTB

Pred.: Preformiranje SS-div. »Skenderbeg«.

SS div. »Skenderbeg« treba, razoružanjem svih nemačkih vojnika⁴, preformirati i kao Pukovsku grupu »Skenderbeg« ponovo oformiti.⁵

¹ Snimak overenog telegrama (pisanog na mašini) u AVII-NAV-T-311, jr. 186, s. 915—6.

² Četvrtasti pečat primaoca.

³ Hesse-Wortmann

⁴ Misli se na vojnike koji nisu nemačke nacionalnosti.

⁵ Dvadeset prva SS-divizija »Skenderbeg«, posle teških gubitaka u operaciji »Draufgenger«, i masovnog dezartiriraoja, prestala je praik-

Ovu meru treba tako sprovesti i propagandistički pripremiti da ne bi došlo do političke reperkusije.

U pojedinostima:

- 1.) **Nova formacija:** Štab puka sa Štabnom č.[etom]
3 lov. bat. sa štabom, 3 lov. č, 1 t[eška]
č
Puk. jedinice:
Štabna lov. č
1 č peš. oruđa
1 meš. teš. č
1 č veze
1 san. č sa pridatim bol. auto-vodom.

Kao primer za ugled važi formacija peš. jedinica 44. peš. div.⁶

- 2.) Nem. osoblje ostaje kao kadrovski sastav shod. tač. 1.) za jedinice koje treba formirati.
- 3.) Puk. grupa »Skenderbeg« biće popunjena vojnicima mornarice.
- 4.) Prihvatni štab Hese-Wortman dobiće naređenje da u Uroševcu prihvati slobodne jedinice mornarice koje još nisu oformljene za borbu i marš i da iste preda Puk. grupi »Skenderbeg« za popunu.
SS-div. »Skenderbeg« će zbog toga prekomandovati u Prihvatni štab H. V. jednog ofic. za vezu.
Popunu bat. treba tako ravnomerno sprovesti da jedinice mogu u svako doba da budu angažovane.
- 5.) Prilikom raspoređivanja treba, po mogućstvu, uzeti u obzir borbenu obuku vojnika mornarice.

tično da postoji. Divizija je, prema ovome naređenju, 2. novembra 1944, na prostoriji Peć — Đakovica — Priizren, preformirana u jednu bitojooi slabiju jedinicu, koju su sačinjavali oko 3000 ljudi (preostali voljnici i komandni kadar divizije nemačke nacionalnosti) i oko 4000 nemačkih mornara, pridošlih iz Grčke preko Uroševca. Za komandanta je postavljen nemački opunomoćeni general Albanije, SSgruppenfirer i general-lajtnant policije Jozef Fictum (Josef Fitzthum — poginuo početkom 1945. pri jednom avfcwiapadu). Grupa je tada imala tri lo-vaička bataljona, izviđački bataljon i artiljerijski divizion. Opširnije o tome i daljim dajstvima ove grupe vidi tom IV, knj. 31, dok. br. 90; AVII, NAV-T-354, r. 160, s. 5939 — 50; izveštaj komandanta divizije od 2. iolktobra 1944; fon Zigler, n. d., str. 118.

⁶ To ije nemačka divizija koja se u oktobru 1943. borila u Sloveniji, potom je prebačena u Italiju, da bi zatim, novembra i decembra 1944, bila angažovana kod Batine i Mošača, u Madarskoj. Nosila je počasni naziv: Rajhsgrenadiriska divizija »Höh- und Dojčmajster« — Reichsgrenadierdivision »Hoch- und Deutschmeister« (*Order of Battle of the German Army*, str. 153; AVII, NAV-T-311, r. 191, s. 1—555: ratni dnevnik k-ta Jugoistoka).

- 6.) Kao mesta gde će se formirati jedinice određuje se: za Štab puka i puk. jedinice — Prizren, za jedan bat. — Đakovica, za jedan bat. — Peć, za jedan bat. — Priština.
- 7.) Puk. grupa »Skenderbeg« ostaje potčinjena K-di XXI AK. Ona je, prema svojim mogućnostima, odgovorna za popunjavanje oružjem, opremom i mot. vozil. O naročitim poteškoćama treba najhitnije izvestiti K-du GrA »E« Id/O. Qu.
Prilikom pokreta treba odustajati od mot. vozila i u velikoj meri preći na konje i zaprežna vozila (marš na brdskom zemljištu).
- 8.) Planirano preformiranje u pojedinostima treba do 29. 10. 44. javiti K-di GrA »E«/Id.

K-da GrA »E« Ia/Id, str. pov. 11. 159.
od 24. 10. 1944.

Resegir⁷, gen. štabni major
25. 10. 1.30 čas

Za tačnost
Langenfas⁸
gen. štabni major

Resseguix
Langenfas s